

Studiedag Fokgroep Toggenburger

www.toggenburger.nl

i.s.m.
Familie van Honk,
Broekseweg 1,
5314 LS Bruchem.

25 mei 2019
Aanvang 10:00 uur

GESCHIEDENIS

De Nederlandse Toggenburger geit is ontstaan uit kruisingen tussen de toenmalige Drentse landgeit en de Zwitserse Toggenburger geit. De eerste paringen hebben plaatsgevonden eind 19e eeuw, toen Groningse boeren na een reisje naar Zwitserland Toggenburger geiten hadden meegenomen. Doel van deze paringen was om de kwaliteit van de melkgift van de eigen geitenstapel te verbeteren.

In de arme Drentse gemeenschappen op de al even arme zand- en veengronden was de geit een belangrijk bezit. Verbetering van de geitenstapel was dan ook van groot belang, aangezien melkgift en het vlees van de geiten en bokken een belangrijke bron van eiwitrijk voedsel vormden voor de eigenaren.

De Nederlandse Toggenburger geit is daarmee ook een 'dubbeldoel' geit, die haar ontstaansgeschiedenis kent in Drenthe. In de overige provincies werden vooral witte geiten gehouden. Het heeft tot de jaren 60 van de vorige eeuw geduurd, voordat de Nederlandse Toggenburger geit zich verder over het land verspreidde.

Inmiddels is de Nederlandse Toggenburger geit in iedere provincie in Nederland terug te vinden. Daar waar in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw het ras kon rekenen op veel enthousiaste fokkers, is met name sinds de jaren 90 sprake van een sterke afname van het aantal dieren, zodanig dat er sprake is van een kwetsbaar ras.

GEBRUIK

De Nederlandse Toggenburger geit heeft een rustig en vriendelijk karakter en wordt vooral als hobbydier gehouden. De gebruikswaarde 'melkgeit' is een raskenmerk. Het is een sober dier dat niet zulke hoge eisen stelt aan de omgeving.

De geiten worden vaak nog gehouden voor de melk, al komt het steeds meer voor dat ze worden gehouden als gezelschapsdier of op kinderboerderijen naast andere landbouwhuisdieren.

Tijdens de verenigings-, regionale- en landelijke keuringen presteren de Toggenburger geiten en bokken over het algemeen uitstekend.

Tijdens keuringen wordt menigmaal een Toggenburger tot kampioen uitgeroepen.

TOGGENBURGER FOKGROEP

De bewaking, instandhouding en het eventuele verbeteren van het ras is in overleg met alle Toggenburgerhouders binnen de NOG in handen van de Toggenburger fokcommissie welke samengesteld is uit de leden. Deze hebben tot taak de bewaking van het Toggenburgerras zowel in kwantiteit als in kwaliteit. De bestaande regels en afspraken worden periodiek op hun verdiensten beoordeeld en indien nodig aangepast.

Na gebleken geschiktheid worden deze regels en afspraken aan het fokreglement (na goedkeuring van de vergadering) toegevoegd en /of gewijzigd.

DE FOKGROEP

De Landelijke Fokgroep Toggenburger is onderdeel van de **Nederlandse Organisatie voor Geitenfokkerij** (NOG). Iedere Toggenburger geitenhouder welke lid is bij een aangesloten vereniging binnen de NOG is automatisch lid van de fokgroep en heeft inspraak.

ACTIVITEITEN FOKGROEP

Jaarlijks organiseert het bestuur van de Fokgroep Toggenburger geiten

- een studiedag op de laatste zaterdag van mei op een locatie in het land en
- de algemene ledenvergadering op de tweede zaterdag van november in Oene.

Landelijke Fokgroep Toggenburger

Fokcommissie van de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij

Voorzitter:
D. de Jong
Felsumerleane 32
8843 KB Spannum

Secretaris:
A.G.M. Koekkoek
Enkweg 46
8131 VJ Wijhe
tel.: 0570-522056
e-mail: akoekkoek@home.nl
Bankrek.: NL89RABO 0377112143

Penningmeester:
R. Geerling
Rondveld 19
5845 EP Sint Anthonis

www.toggenburger.nl

Geachte leden en belangstellenden

Het bestuur van Fokgroep Toggenburger nodigt u van harte uit de studiedag te bezoeken die gehouden zal worden op **zaterdag 25 mei 2019** bij familie N. van Honk, Broekseweg 1, 5314 LS Bruchem. Aanvang 10.00 uur. U bent welkom vanaf 9.45 uur.

Programma

- 09.45 uur: Aankomst en ontvangst met koffie of thee.
- 10.00 uur: Opening door voorzitter dhr. Doede de Jong.
- 10.10 uur: Mededelingen vanuit de fokgroep.
- 10.20 uur: Het ontstaan van de geitenhouderij 'van de Gouwakker' door Klaas en Nelly van Honk.
- 10.30 uur: Bestuursvoorstel: afschaffen van de minimum hoogtemaat bij boklammeren.
Uitleg en discussie gevolgd door een stemming.
- 11.00 uur: Van de geiten en boklammeren zullen de afstamming, de bloedvoering en keuzes in de fokkerij worden behandeld.
- 11.50 uur: Schriftelijke stemming over keurmeesters op de CW-Nationale geitenkeuring in Putten.

Omstreeks 12.00 uur: Lunch bij Boerengolf Hedel, Achterdijk 57, 5321 JB Hedel.

13.30 uur: Tijdens het middagprogramma zal het type van de Toggenburger onder de aandacht worden gebracht en worden besproken aan de hand van het true-type.

14.30 uur: Rondleiding over het bedrijf

15.00 uur: Afsluiting

Lunch

Zoals gebruikelijk is er in de pauze gelegenheid om deel te nemen aan de lunch.

De kosten hiervan zijn inclusief enkele consumpties € 15,-

Graag vóór 20 mei opgeven of u voornemens bent de studiedag te bezoeken én of u gebruik wilt maken van de lunch.

Dit kan bij dhr. Roel Geerling, tel. 0485 324345 of via e-mail: geerl568@planet.nl

Oproep: Bent u in het bezit van een e-mail adres of is dit adres gewijzigd dan graag dit doorgeven aan de fokgroep: akoekkoek@home.nl

We kunnen u dan goedkoper, sneller en vaker van informatie voorzien.

Met vriendelijke groet namens het bestuur,

André Koekkoek

0570-522056

06-23026350

VOORWOORD:

Fokgroep Toggenburger organiseert op 25 mei 2019 een studiedag die in het teken zal staan van het type van de Toggenburger geiten en bokken. Deze studiedag in Bruchem komt tot stand met medewerking van de familie Klaas en Nelly van Honk, waarvoor wij ze van harte willen bedanken.

In dit programmaboekje staan de gegevens van de dieren die op het bedrijf aanwezig zijn. Deze gegevens zijn afkomstig uit het stamboekprogramma ZooEasy (www.zooeasyonline.com).

De catalogusnummers corresponderen met de nekknummers.

Verder treft u in dit boekje naast de uitnodiging met het programma voor deze studiedag de rasomschrijving van de Toggenburger geit en bok aan.

We stellen het erg op prijs dat jullie allen belangstelling hebben voor ons mooie geitenras en dat jullie deze studiedag niet willen missen.

Wij wensen u een prettige en leerzame dag toe.

Het bestuur.

BESTUURSVORSTEL dat tijdens deze vergadering besproken wordt: Afschaffen van de minimum hoogtemaat bij bokklammeren. Uitleg en discussie wordt gevolgd door een stemming.

Huidige eisen van bokken:

Voorlopige opname:

Minimum leeftijd 4 maanden. (122 dagen.)

Algemeen Voorkomen: ≥ 70 punten

Kruishoogte: ≥ 60 cm

Definitieve opname:

Minimum leeftijd 12 maanden.

Algemeen Voorkomen Bovenbalk: ≥ 75 punten

Kruishoogte in cm.:

Vanaf 12 maanden ≥ 74 cm

Vanaf 18 maanden ≥ 76 cm

Vanaf 24 maanden ≥ 78 cm

naam dier	levensnummer	geboortedatum
naam vader	levensnummer	
naam moeder	levensnummer	

Toggenburger lammeren geboren in 2019.

---

1. Nelly 4 vd Gouwakker	NL100194440026	20 april 2019
Paul P	NL100037992295 X	
Nellie 2 vd Gouwakker	NL100142778694	
2. Ellen 9 2A vd Gouwakker	NL100194840024	20 maart 2019
Kina's Koendert "JH"	NL100116209409 O	
Ellen 9 1A vd Gouwakker	NL100038949180	
3. Ellen B4 vd Gouwakker	NL100194940021	8 februari 2019
Kina's Koendert "JH"	NL100116209409 O	
Ellen B3 vd Gouwakker	NL100038849190	
4. Ellen B5 vd Gouwakker	NL100194240022	8 februari 2019
Kina's Koendert "JH"	NL100116209409 O	
Ellen B3 vd Gouwakker	NL100038849190	
5. Fleur A3 vd Gouwakker	NL100194540023	8 februari 2019
Chris vd Gouwakker	NL100194140001 O	
Fleur A2 vd Gouwakker	NL100038449185	
6. Fleur 13 vd Gouwakker	NL100194440019	8 februari 2019
Kina's Koendert "JH"	NL100116209409 O	
Fleur 12 vd Gouwakker	NL100038149160	

FOKKEN

Fokken is het doelgericht samenbrengen van die genetische eigenschappen welke samen het ideaalbeeld vormen, van het door de fokker voor ogen gestelde eindresultaat.

Toggenburger geiten

7.	Frieda 4 vd Gouwakker Sarie's Hindrik "JH" Frieda 2 vd Gouwakker	NL100142278699 NL100116509190 X NL100012549962	17 februari 2018
8.	Ellen 10 vd Gouwakker Sarie's Hindrik "JH" Ellen 9 1A vd Gouwakker	NL100142378696 NL100116509190 X NL100038949180	17 februari 2018
9.	Nellie 1 vd Gouwakker Sarie's Hindrik "JH" Nellie V.A. 10	NL100142478693 NL100116509190 X NL100001642511	16 februari 2018
10.	Nellie 2 vd Gouwakker Sarie's Hindrik "JH" Nellie V.A. 10	NL100142778694 NL100116509190 X NL100001642511	16 februari 2018
11.	Nellie 3 vd Gouwakker Sarie's Hindrik "JH" Nellie V.A. 10	NL100142078695 NL100116509190 X NL100001642511	16 februari 2018
12.	Nellie 1 vd Gouwakker Floris vd Lage Landen Nellie V.A. 10	NL100142178654 NL100171081226 X NL100001642511	2 maart 2017
13.	Ellen B3 vd Gouwakker Rubia Ellen 6 vd Gouwakker	NL100038849190 NL100171281143 X NL100012849956	7 maart 2016
14.	Fleur A2 vd Gouwakker Sinjeur Fleur 6 vd Gouwakker	NL100038449185 NL100014824762 X NL100012749959	3 maart 2016

FOKKEN

Onder niet-natuurlijke omstandigheden (m.a.w. zonder vrije partnerkeus) doen laten voortplanten van zoogdieren.

15.	Fleur 15 1A vd Gouwakker	NL100038149184	10 mei 2015
	Sinjeur	NL100014824762 X	
	Fleur 15 vd Gouwakker	NL100038649165	
16.	Ellen 9 1A vd Gouwakker	NL100038949180	2 mei 2015
	Quentin VW	NL100054261514	
	Ellen 9 vd Gouwakker	NL100012749966	
17.	Nellie V.A. 10	NL100001642511	6 maart 2015
	Sinjeur	NL100014824762 X	
	Nellie 57	1764091-NL6217	
18.	Fleur 12 vd Gouwakker	NL100038149160	6 februari 2014
	Quentin VW	NL100054261514	
	Fleur 6 vd Gouwakker	NL100012749959	

Toggenburger boklammeren geboren in 2019.

19.	Bart vd Gouwakker	NL100194140025	20 maart 2019
	Kina's Koendert "JH"	NL100116209409 O	
	Ellen 9 1A vd Gouwakker	NL100038949180	
20.	Tom vd Gouwakker	NL100194640020	8 februari 2019
	Kina's Koendert "JH"	NL100116209409 O	
	Fleur 12 vd Gouwakker	NL100038149160	
21.	Vincent vd Gouwakker	NL100194140018	7 februari 2019
	Chris vd Gouwakker	NL100194140001 O	
	Nellie V.A. 10	NL100001642511	

Toggenburger bok geboren in 2018.

22.	Chris vd Gouwakker	NL100194140001	17 februari 2018
	Blake from Montana	NL100011829951 O	
	Fleur 12 vd Gouwakker	NL100038149160	

Gegevens van de vader dieren.

naam bok naam moeder	levensnummer levensnummer	geboortedatum naam vader	opnamedatum levensnummer	keuring en hoogtemaat	score bovenbalk
Chris vd Gouwakker Fleur 12 vd Gouwakker	NL100194140001 O NL100038149160	17-2-2018 Blake from Montana	21-7-2018 NL100011829951	V 67	84 85 85 80
Sweelhoeve Lexion Sweelhoeve Elsje 86	NL100085778076 O NL100021057476	22-2-2017 Kailan	15-7-2017 NL100043047707	V 60	77 77 78 81
Floris vd Lage Landen Fien vd Lage Landen	NL100171081226 X 1010336-NL98850	18-1-2016 Rubia	21-7-2018 NL100171281143	H 82	90 92 90 88
Kina's Koendert "JH" Kina 78	NL100116209409 O NL100037092278	28-2-2016 Øve vd Nieuwe Eisch	10-8-2018 NL100157739781	H 78	90 91 90 89
Paul P Kina 6	NL100037992295 X NL100007139806	18-2-2015 Tjedmar Jelte	12-8-2017 NL100011120140	H 82	92 94 93 89
Rubia Iris	NL100171281143 X NL101631607196	4-4-2015 Bella's Napoleon	16-7-2016 NL100053464318	D 76	85 85 84 87
Sinjeur Asta	NL100014824762 X NL101632026083	16-03-2014 Sabreur	19-7-2014 NL100171813489	D 75	86 86 87 84
Sarie's Hindrik "JH" Sarie 144	NL100116509190 X 1881716-NL03004	10-3-2013 Johan	8-8-2015 NL100157339790	H 78	91 92 90 89
Blake from Montana Elske 48	NL100011829951 O 2185215-NL01022	16-3-2013 Sweelhoeve Götz	15-7-2017 NL100021457474	H 81	90 92 90 89
Quentin VW El Barca 80	NL100054261514 O NL100054661529	23-01-2011 Wopke van de Zeeg	21-7-2012 1010336-NL88506	D 79	87 89 89 84

Rasomschrijving

Nederlandse Toggenburger geit

Algemeen voorkomen

Kruishoogte en romplengte moeten als het ware een vierkant blok vormen en het geheel dient voldoende grof van bouw te zijn.

Type

Compact. De gebruikswaarde (melkgeit) moet duidelijk zichtbaar aanwezig zijn.

Ontwikkeling

Gestreefd dient te worden naar een geit van 70 cm kruishoogte op volwassen leeftijd (circa vier jaar), met een romplengte die iets meer is dan de kruishoogte (circa 106%).

Beenwerk

De voorbenen zijn vanaf de knieën wit gekleurd.

De voorbenen zijn aan de binnenzijde wit, vanuit de oksels.

De dieren zijn kort in de kootbanden.

De lengte van de voorbenen is circa 50% van de kruishoogte.

De achterbenen zijn wit vanaf de hak tot aan de hoef.

De binnenzijde is wit vanaf en vanuit de liesstreek.

Uier

De uier is dun behaard. Deze haren moeten wit van kleur zijn.

Kop en hals

De kop is vrij kort en breed in het voorhoofd, met een zeer goed ontwikkelde kaak en een brede bek.

Het neusprofiel dient recht te zijn met een duidelijke 'insnijding' onder de ogen.

De hals mag niet te lang zijn, maar bespied en krachtig.

Voorhand

Breed en ruim met voldoende diepte.

Middenhand

Per se niet te gerek, maar wel ruim en (opvallend) diep met brede lendenen.

Achterhand

Kruis is vierkant van vorm. Dijen en schenkel goed gespied.

Kleur

De hals, voor- en middenhand en het kruis dienen egaal bruin of zwart van kleur te zijn.

Ook de dij en schenkel waar de spiegeltekening niet geplaatst is.

De meest ideale kleur is melkchocoladebruin of lakzwart.

Variatie van zwart, donkerbruin tot zeer lichtbruin.

De staart is op de bovenzijde bruin of zwart behaard en wit omrand.

De onderkant dient vleeskleurig te zijn.

Beharing

Kort en glad. Kam over de rug en broek aan dij/schenkel is toegestaan.

Fout: langharig en geschoren.

Aftekening

Oren zijn wit omrand. Op de buitenkant een bruine of zwarte driehoek.

Binnenkant vleeskleurig. Het masker is vanaf de stootknobbels tot aan de snuit duidelijk zichtbaar aan beide zijden van het neusbeen. De snuit heeft dezelfde kleur.

Bellen zijn niet verplicht. Indien aanwezig, dan het liefst wit van kleur.

Behoren aan de hals te zitten, net onder de keelstreek. Veelal hebben de dieren onder de hals,

in de keelstreek één grote of soms twee witte vlekken.

Nederlandse Toggenburger bok

Algemeen voorkomen

Kruishoogte en romplengte moeten als het ware een vierkant blok vormen en het geheel dient voldoende grof van bouw te zijn.

Type

Compact. Naast rasadel dient de bok mannelijkheid uit te stralen.

Ontwikkeling

Op een leeftijd van drie jaar dienen zij een kruishoogte te hebben van 80 cm of meer. Romplengte is circa 106% van kruishoogte.

Beenwerk

De voorbenen zijn vanaf de knieën wit gekleurd. De voorbenen zijn aan de binnenzijde wit, vanuit de oksels. De dieren zijn kort in de kootbanden.

De lengte van de voorbenen is circa 50% van de kruishoogte. De achterbenen zijn wit vanaf de hak tot aan de hoef. De binnenzijde is wit vanaf en vanuit de liesstreek.

Scrotum

De achterkant van het scrotum is dun behaard. Deze haren moeten wit zijn.

Kop en hals

De kop is vrij kort en breed in het voorhoofd, met een zeer goed ontwikkelde kaak en een brede bek.

Het neusprofiel dient recht te zijn met een duidelijke 'insnijding' onder de ogen.

De hals mag niet te lang zijn, bespied en krachtig.

Voorhand

Breed en ruim met voldoende diepte.

Middenhand

Per se niet te gerecht, maar wel ruim en (opvallend) diep met brede lendenen.

Achterhand

Kruis is vierkant van vorm.

Dijen en schenkel goed gespied.

Kleur

De hals, voor- en middenhand en het kruis dienen egaal bruin of zwart van kleur te zijn.

Ook de dij en schenkel waar de spiegeltekening niet geplaatst is.

De meest ideale kleur is melkchocoladebruin of lakzwart.

Variatie van zwart, donkerbruin tot zeer lichtbruin.

De staart is op de bovenzijde bruin of zwart behaard en wit omrand.

De onderkant dient vleeskleurig te zijn.

Beharing

Kort en glad. Kam over de rug en broek aan dij/schenkel is toegestaan.

Fout: langharig en geschoren.

Aftekening

Oren zijn wit omrand. Op de buitenkant een bruine of zwarte driehoek. Binnenkant vleeskleurig.

Het masker is vanaf de stootknobbels tot aan de snuit duidelijk zichtbaar aan beide zijden van het neusbeen. De snuit heeft dezelfde kleur.

Bellen zijn niet verplicht. Indien aanwezig, dan het liefst wit van kleur.

Behoren aan de hals te zitten, net onder de keelstreek.

Veelal hebben de dieren onder de hals, in de keelstreek één grote of soms twee witte vlekken.

Schoonheids- en uitsluitingsfouten

- *bruine of zwarte aanslag (haartoppen) in het witte tekeningsbeeld is een schoonheidsfout.
- *kleurnuance in het bruin of zwart is een schoonheidsfout.
- *een vlek of streepje aan de kop bij geiten is een schoonheidsfout.
- *haken en uitlopers aan de spiegel zijn schoonheidsfouten.
- *een witte driehoek aan de onderkaak sluit bekroning uit en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten toegekend maar de letters "Afg" = afgekeurd.
- *losse witte vlek(ken) aan de romp en/of aan de hals (halsvlakten en/of halsranden) zijn fouten, welke bekroning uitsluit en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten maar de letters "Afg" toegekend.
- *bruine of zwarte vlek(ken) of strepen in het witte tekeningsbeeld zijn fouten, welke bekroning uitsluiten en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen eveneens de waardering "Afg" toegekend.
- *geheel witgekleurde haren in het bruine of zwarte tekeningsbeeld (stekelharig) is een fout welke bekroning uitsluit en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten maar de letters "Afg" toegekend.

***

Het keuren van Toggenburgergeiten in volgorde van belangrijkheid:

TYPE:

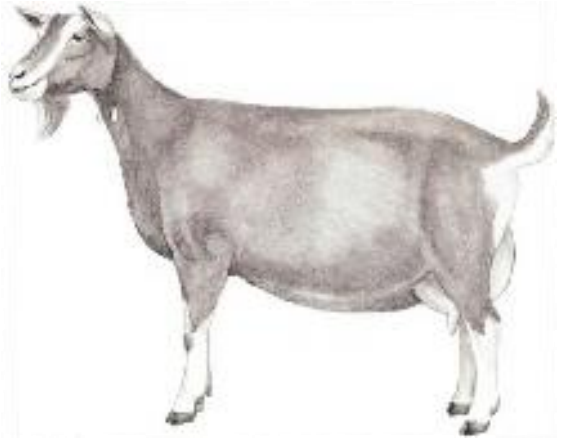
- a. zijaanzicht: met aandacht voor lichaamsdiepte ten opzichte van de beenlengte.
  - middenhand: ruim en opvallend diep, maar niet gerekt!
  - wigvorm is gewenst, echter met behoud van borstdiepte.
- vooraanzicht: in verhouding tot de grootte een brede borst.
- bovenaanzicht: goed gevuld in schouders en lendenen, vierkant kruis, liever niet te scherp op de schoft.

UIERVORM: een solide uier met correcte speenstand en -vorm.

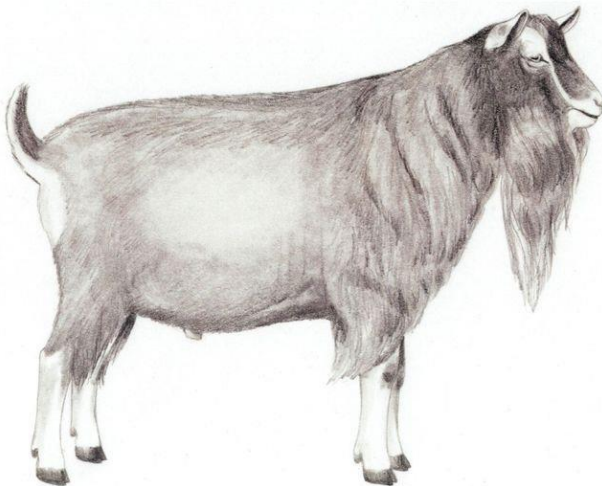
BEENWERK + GANG: "let op korte kootbanden".

BEHARING: glad en fijn, iets langere haren toegestaan aan dijen en rug (broek en kam) maar liever niet.

AFTEKENING: de kleur dient egaal te zijn, de nuance is minder belangrijk.

Fokgroep Toggenburger

Secretariaat: dhr. André Koekkoek,
Enkweg 46, 8131VJ Wijhe.
Tel. 06-23026350.
e-mail: akoekkoek@home.nl
www.toggenburger.nl